

Warszawa, 23.04.2018 r.

**Odpowiedź na uwagi zgłoszone w ramach konsultacji społecznych do projektu dokumentu
Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”. Aktualizacja 2018/2019**

Lp.	Zgłoszona uwaga	Stanowisko strony rządowej
EAPN POLSKA		
20.	<p>We wstępie należy umieścić następujące zdanie: „Polska realizuje w ramach semestru Europejski Filar Praw Społecznych, co jednak zostanie uwzględnione w większym stopniu w przyszłej aktualizacji” Uzasadnienie - Nie widzimy, aby międzyinstytucjonalna deklaracja w sprawie Filaru Praw Społecznych poparta przez poprzedni rząd w jakikolwiek sposób wpłynęła na KPR. W ogóle nie została ona wspomniana w dokumencie, mimo tego, że ma być ona realizowana w ramach Semestru Europejskiego. Struktura i treść KPR powinna odzwierciedlać strukturę i treść Filara</p>	<p>Kwestie tego, jak będzie monitorowany i wdrażany Europejski Filar Praw Socjalnych (EFPS) nie są jeszcze przesądzone, wpisywanie odniesień do KPR jest przedwcześnie.</p> <p>Dotychczas uzgodniono rozwiązanie tymczasowe, na 2017 rok. Zgodzono się na wykorzystanie (prawie wszystkich) wskaźników głównych tablicy wskaźników społecznych (tzw. <i>social scoreboard</i>) EFPS we Wspólnym Sprawozdaniu o Zatrudnieniu (JER) i odniesienie się do tego elementu w Sprawozdaniu Krajowym (CR 2018).</p> <p>Nie doszło do ustaleń odnośnie do procesu monitorowania EFPS w kolejnych latach. W szczególności nie jest przesądzone czy mechanizm Semestru Europejskiego zostanie wykorzystany w tym celu – KE dopiero w połowie marca 2018 r. opublikowała komunikat „Monitoring the implementation of the European Pillar of the Social Rights”, który postuluje wykorzystanie Semestru Europejskiego do monitorowania wdrażania EFPS¹ i będzie to jeszcze przedmiotem dyskusji z krajami członkowskimi. Również tablica wskaźników nie jest wciąż uzgodniona. Będzie jeszcze przedmiotem prac grupy ds. wskaźników Komitetu Ochrony Socjalnej (SPC) i Komitetu Zatrudnienia (EMCO).</p>
21.	<p>We wstępie lub w części dotyczącej konsultacji należy wspomnieć, że scenariusz makroekonomiczny nie był przedmiotem konsultacji</p>	<p>Przedstawienie scenariusza makroekonomicznego w projekcie KPR przekazywanym w marcu do konsultacji społecznych nie jest możliwe ze względu na potrzebę zapewnienia zgodności z prognozą makroekonomiczną zawartą w Aktualizacji Programu Konwergencji. Prognoza ta powinna bowiem być spójna z tzw. wiosenną notyfikacją fiskalną sporządzaną przez Główny Urząd Statystyczny do końca marca i w kolejnych tygodniach weryfikowaną przez Eurostat. Z tego względu prace prognostyczne w Ministerstwie Finansów są prowadzone także w</p>

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-monitoring-implementation-european-pillar-social-rights-march2018_en.pdf

		kwietniu. Uwaga ta zostanie odnotowana w załączniku dotyczącym konsultacji KPR.
22.	<p>Przeformułowanie zdania „Sprawa ta pozostaje poza obszarem zainteresowania Semestru Europejskiego...”, s. 7</p> <p>Na stronach Komisji znajdujemy następujące zdanie „Improving the effectiveness of judicial systems is a priority in the European semester”. Nie można więc twierdzić, że praworządność nie należy do obszaru tematycznego semestru. W ramach Judicial Scorecard uwzględnionych jest wiele wymiarów jakości sądownictwa. Jeżeli reformy sądownictwa w Polsce miały na celu poprawę jakości praworządności, to należy o tym poinformować Komisję. Praworządność jest ważna ze względu na nierówności i ubóstwo. Na jej niskim poziomie korzystają elity zamożności i wykształcenia, a tracą osoby ubogie i wykluczone. Badania potwierdzają, że jakość praworządności wpływa ograniczająco na nierówności i ubóstwo dochodowe i majątkowe</p>	<p>Polska nie neguje, że kwestie dotyczące sądownictwa – przede wszystkim sądownictwa gospodarczego, mają istotne znaczenie w kontekście Semestru Europejskiego. KE niejednokrotnie wskazywała w sprawozdaniach krajowych na konieczność usprawnienia sądownictwa w Polsce i przyspieszenia postępowań w sprawach gospodarczych. Justice scoreboard jest jednym z narzędzi monitorujących postęp m.in. w tym wymiarze.</p> <p>Natomiast przytoczony fragment KPR odnosi się do opinii KE wyrażonej w Sprawozdaniu krajowym, która dotyczy konkretnej sprawy – wszczęcia procedury art. 7 ust. 1 traktatu w sprawie stwierdzenia istnienia istotnego ryzyka zagrożenia dla praworządności w Polsce. Polska pozostaje w dialogu z KE na temat oceny ostatnich reform wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Opinia KE wyrażona w Sprawozdaniu krajowym jest zbyt jednoznaczna, wskazując na wpływ zmian na otoczenie gospodarcze bez poparcia jej faktami. Polska już po raz kolejny zwraca uwagę, że kwestia dot. stwierdzenia istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia zasad praworządności w Polsce toczy się w ramach osobnego procesu i nie powinna być przenoszona, do czasu rozstrzygnięcia, na inne procesy decyzyjne w UE.</p>
23.	<p>Uzupełnienie informacji „Niezmiennym priorytetem polityki edukacyjnej Polski jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, pochodzących z różnych środowisk”. Należy dodać informację o osiągnięciach w zmniejszaniu nierówności edukacyjnych poprzednich reform i o zwiększonych ambicjach obecnych reform w tym względzie, s. 8</p> <p>Polski system edukacyjny z gimnazjami wykazywał pewne osiągnięcia w wyrównywaniu szans edukacyjnych i zmniejszaniu nierówności edukacyjnych: „Między 2000 a 2012 r. (a) nie zmieniła się wprawdzie siła związku wyników osiągniętych przez piętnastolatków ze statusem społeczno-ekonomicznym</p>	<p>Główne sukcesy odnotowane w badaniu PISA dotyczące polskich uczniów (wzrost średniej osiągnięć, ograniczenie odsetka uczniów z niskimi osiągnięciami, zmniejszenie różnic między szkołami w ich osiągnięciach) nie wystarczyły do wyraźnego ograniczenia wpływu pochodzenia społecznego na wyniki uczniów. Potwierdzają to raporty międzynarodowe PISA podsumowujące zmiany w okresach 9-letnich w odniesieniu do głównych dziedzin badania PISA – rozumienie tekstów (zmiany w raporcie podsumowującym w latach 2000-2009), myślenie matematyczne (zmiany w okresie 2003-2012) oraz myślenie w zakresie nauk przyrodniczych (zmiany w okresie 2006-2015). We wszystkich tych raportach nie stwierdza się widocznej redukcji wpływu pochodzenia społecznego na wyniki uczniów. Najpełniej jest to przedstawione w raporcie OECD podsumowującym największe postępy poczynione w Polsce w okresie 2000-2009. Mimo, znaczących postępów w redukcji zróżnicowania osiągnięć uczniów między szkołami, w równoważący sposób pojawiły się różnice między uczniami. Zrównoważenie tych wpływ spowodowało, że łączny wpływ pochodzenia społecznego na</p>

<p>rodzin uczniów, ale: (b) zmniejszyło się zróżnicowanie wyników, co było przede wszystkim zasługą poprawy wyników najstarszych uczniów; (c) zmniejszyły się różnice między uczniami o niskim i wysokim statusie społeczno-ekonomicznym; (d) zmniejszył się wpływ pochodzenia społecznego na wybór szkoły ponadgimnazjalnej” Źródło: http://www.edukacja.ibe.edu.pl/images/numery/2016/2-7-sitek-zmiany-w-nerownosciach-edukacyjnych.pdf.</p>	<p>wyniki uczniów pozostał bez większych zmian (OECD 2010, PISA 2009 Results: Learning Trends, str. 80). Ponadto, wyniki opcji krajowej PISA w okresie 2006-2012 wskazały że poprawa osiągnięć uczniów gimnazjów nie przeniosła się na wyniki uczniów szkół ponadgimnazjalnych, a zróżnicowanie wyników między szkołami ponadgimnazjalnymi było duże i zasadniczo nie odbiegające od różnic stwierdzonych w badaniu PISA w roku 2000 w Polsce.</p> <p>Podjęte do tej pory działania w ramach reformy edukacji wyrównywujące szanse edukacyjne dzieci z różnych środowisk to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawo rodziców do korzystania z edukacji przedszkolnej dla dzieci od 3 roku życia; • obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, w trakcie którego 6-latek uczy się umiejętności podstawowych, a jego nauka, podobnie jak nauka w szkole, jest objęta subwencją oświatową z budżetu państwa; • wzmocnienie kształcenia ogólnego i zawodowego w szkołach średnich poprzez m.in. wydłużenie o rok cyklu kształcenia w tych szkołach, uelastycznienie ścieżek edukacyjnych, reformę programową, zacieśnienie współpracy szkół zawodowych z pracodawcami i ogólnokształcących z uczelniami, wzmocnienie doradztwa zawodowego, podnoszenie jakości doskonalenia zawodowego nauczycieli – ma na celu <u>ograniczenie nierówności w poziomie umiejętności podstawowych między uczniami poszczególnych typów szkół</u> (widocznych w opcji krajowej badania PISA, realizowanej w Polsce w latach 2003-2012). <p>Ponadto, w październiku 2017 roku uchwalona została ustawa o finansowaniu zadań oświatowych, w której znajdują się przepisy służące zwiększaniu efektywności wydatkowania środków publicznych na oświatę. Głównym celem ustawy jest lepsze dopasowanie dochodów organów prowadzących szkoły i placówki do ponoszonych przez te organy wydatków. <u>Nowe przepisy przewidują dodatkowe wsparcie finansowe dla organów prowadzących szkoły na terenie samorządów o niskich dochodach.</u></p> <p>Od grudnia 2017 r. wdrażana jest ustawa o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE). OSE ma na celu przede wszystkim <u>wyrównywanie edukacyjnych szans dzieci poprzez udostępnienie im nie tylko szerokopasmowego internetu, ale także cyfrowych zasobów edukacyjnych.</u></p> <p>Aby umożliwić włączenie uczniów przybywających z zagranicy do polskiego systemu oświaty, w tym ich <u>adaptację do nowych warunków nauki</u>, szybką i efektywną naukę języka polskiego, w tym języka specjalistycznego, niezbędnego do aktywnego udziału w zajęciach z poszczególnych</p>
--	---

		przedmiotów nauczania ustawą – Prawo oświatowe od 1 września 2017 r. wprowadzono możliwość tworzenia przez organy prowadzące szkoły publiczne i niepubliczne oddziałów przygotowawczych dla uczniów cudzoziemców oraz Polaków powracających z zagranicy.
24.	<p>Zdanie „Chodzi o zmianę paradygmatu systemu zamówień publicznych poprzez wprowadzenie zasady efektywności rozumianej jako najlepszy stosunek nakładów do efektów uzyskanych zamówień” wymaga uzupełnienia, s. 10</p> <p>Pragniemy przypomnieć, że poprzez zamówienia publiczne administracja realizuje również politykę społeczną, czego wyrazem są między innymi klauzule społeczne, niedostatecznie wykorzystywane. Nowy paradygmat nie może tego pomijać. Sprawiedliwość społeczna jest jedną z naczelnych wartości SOR i powinna być również realizowana poprzez zamówienia publiczne. Zamówienia powinny ograniczyć nierówności i ubóstwo. Wyrazem tego są publikacje UZP o zrównoważonych zamówieniach publicznych z aspektem społecznym i środowiskowym. https://www.uzp.gov.pl/__data/assets/pdf_file/0016/35800/Zrownowazone-zamowienia-publiczne.pdf</p>	<p>Zwiększenie roli zamówień społecznych, zielonych i innowacyjnych znajduje się wśród celów jakie mają zostać osiągnięte na skutek zmian w systemie zamówień publicznych. Ma to nastąpić m.in. na skutek lepszego powiązania środków wydatkowanych w ramach zamówień publicznych z realizacją celów strategicznych państwa, w tym celów w zakresie polityki społecznej, określonych m.in. w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Nowy system zamówień publicznych ma więc umożliwiać lepszą realizację polityk państwa, w tym polityki społecznej w ramach środków wydatkowanych w systemie zamówień publicznych. Cel zwiększenia efektywności wydatkowania środków publicznych powinien być więc rozumiany jako wyeliminowanie marnotrawienia środków publicznych i wydatkowanie ich w sposób przynoszący najlepsze efekty, również w ramach realizacji polityki społecznej.</p>
25.	<p>Czy Konstytucja Biznesu w jakikolwiek sposób uwzględnia społeczną odpowiedzialność biznesu?</p> <p>W całym punkcie dot. konstytucji biznesu nie ma informacji o społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Polityka wobec przedsiębiorstw, która nie zawiera instrumentów zachęcającej do odpowiedzialności społecznej jest nie tylko sprzeczna ze społecznym duchem SOR, ale też z przekonaniem, że autentyczna realizacja społecznej odpowiedzialności jest również kluczowa dla wyników ekonomicznych</p>	<p>Jedną z kluczowych zasad ogólnych funkcjonujących w ramach ustawy – Prawo przedsiębiorców, będącej podstawą „Konstytucji Biznesu”, jest przepis art. 9, który stanowi, że „Przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów, a także poszanowania oraz ochrony praw i wolności człowieka”. Jest to zatem jasne zobowiązanie dla przedsiębiorców, a także wytyczna względem której organ administracji publicznej będzie dokonywał właściwej oceny ich zachowań.</p> <p>Idea społecznej odpowiedzialności biznesu opiera się na dobrowolności i poczuciu ją realizujących o wartości z niej płynącej dla firmy, otoczenia itd. Takie stanowisko prezentują też firmy – zachowania społecznie odpowiedzialne promują markę i budują reputację</p>

		podmiotu. W ramach koordynacji realizacji Agendy 2030 ONZ i celów zrównoważonego rozwoju związane zostało partnerstwo na rzecz realizacji SDGs. MPiIT deklaruje upowszechnianie informacji o sygnatariuszach.
26.	<p>Uzupełnienie zdania „Liczba osób zagrożonych spadła pomiędzy 2008 i 2016 rokiem o 3,27 miliona” poprzez dodanie informacji o jednej ze składowych wskaźnika UE – „Ubóstwo relatywne pozostaje jednak wciąż na wysokim poziomie 6,5 miliona i nie zmienia się znacząco od 2010 r.” do tego zdania proponujemy przypis „Niepokojące wnioski dotyczące wzrostu nierówności dochodowych w Polsce wynikają z danych podatkowych”, s. 27</p> <p>wskaźnika UE głównie wynika ze spadku pogłębionej deprivacji materialnej. Nie jest to typowy wskaźnik ubóstwa, ma też kilka słabości. Bardzo niska intensywność pracy w gospodarstwach domowych również nie jest wskaźnikiem ubóstwa, ale bardziej uczestnictwa w rynku pracy. Dlatego podkreślenia wymaga, jak zachowuje się główny wskaźnik dotyczący ubóstwa niezależnie od dwóch pozostałych. Trzeba też pamiętać, że jest to również jeden ze wskaźników nierówności, z danych podatkowych wynikają niepokojące wnioski o wzroście nierówności dochodowych: http://wid.world/wp-content/uploads/2017/11/Bukowski_Novokmet_WP_WIDworld_2017_21.pdf</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo, poprzez dodanie zdania „Ubóstwo relatywne pozostaje jednak wciąż na wysokim poziomie 6,5 miliona i nie zmienia się znacząco od 2010 r.”</p> <p>Niemniej warto odnotować, że wskaźnik AROPE, wskaźniki składowe AROPE (tj. AROP, SMD, VLWI), jak i inne wskaźniki dotyczące ubóstwa mają swoje wady i zalety. W szczególności wskaźnik AROPE i jego wskaźniki składowe są często krytykowane. Zastrzeżenia te są od dawna formułowane i w równym stopniu dotyczą wszystkich krajów członkowskich, a nie tylko Polski.</p> <p>Warto też zauważyć, że choć ubóstwo relatywne w Polsce wykazywało się znaczną stabilnością między 2008 a 2016 rokiem, to w analizowanym okresie granica ubóstwa w Polsce istotnie rosła. Wzrost granicy ubóstwa któremu towarzyszy stabilna stopa ubóstwa oznacza, że dochody najbiedniejszych rosną w podobnym tempie jak dochody pozostałych grup. Jeszcze w 2008 roku granica ledwie przekraczała w Polsce 4 tys. PPS, a w 2016 roku wynosiła już 6,5 tys. PPS. Nominalnie granica ubóstwa w Polsce wzrosła więc o około 60%, a realnie – o około 36%. Wzrost ten był największy w całej Unii Europejskiej.</p> <p>Jeśli zaś chodzi o wyniki analiz na podstawie danych podatkowych, to nie mogą być uwzględnione w dokumencie, gdyż KPR i strategia „Europa 2020” z zasady postępuje się danymi Eurostat, który zapewnia porównywalność danych w UE.</p>
27.	<p>Wątpliwość budzi cały punkt Realizacja „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce (MRPiPS). Są to działania kontynuowane, które według założeń do KPR nie powinny się w nim znaleźć</p>	<p>Gwarancje dla Młodzieży to główny instrument o charakterze ogólnoeuropejskim, mający na celu poprawę sytuacji osób młodych na rynku pracy. W ramach GdM realizowane są różne działania na rzecz aktywizacji zawodowej młodzieży. Działania realizowane w ramach GdM nie stanowią zamkniętego katalogu. Tym samym mogą tam być dodawane nowe inicjatywy/projekty, jak również mogą być kontynuowane inicjatywy rozpoczęte wcześniej. Formuła KPR pozwala na umieszczanie działań kontynuowanych, zatem wpisanie kontynuacji</p>

		realizacji GdM było możliwe. Zgodnie z informacją zawartą w KPR (str. 29) w 2018 w ramach GdM roku planuje się realizację trzech rund II konkursu centralnego. W 2019 roku zostanie ogłoszony III konkurs centralny.
28.	W punkcie dot. rozwoju sektora ekonomii społecznej należy dodać na początku informację, że jest są to również działania mające na celu ograniczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego, s. 29 Ekonomia społeczna powstała w Polsce jako jeden z głównych instrumentów ograniczania wykluczenia z rynku pracy osób ubogich z różnymi problemami. Głównie były to ustawy wprowadzające zatrudnienie socjalne, a następnie spółdzielczość socjalną	Uwaga uwzględniona.
29.	Wątpliwość budzi cały punkt Godzenie życia zawodowego i rodzinnego oraz przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć w miejscu pracy. Są to działania kontynuowane, które według założeń do KPR nie powinny się w nim znaleźć .	Opis projektu pt. „Równość szans w biznesie - praktyczne narzędzie realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w przedsiębiorstwach” zawiera informacje, które nie były wcześniej przedmiotem opisu w KPR. Realizacja projektu została zaplanowana wcześniej ale opisane działania dotyczą okresu 2018-2019 (jak wynika z harmonogramu w KPR). Zatem – w 2019 roku zaplanowano do wdrożenia zaktualizowany podręcznik, jako narzędzie dla firm ułatwiające realizowanie polityki równości kobiet i mężczyzn w procesach podejmowania decyzji ekonomicznych. Podręcznik będzie składał się z modułu informacyjnego i modułu szkoleniowego. Ponadto, MRPiPS planuje nowe projekty, które są w fazie koncepcyjnej, a będą dotyczyć zagadnień upowszechniania mechanizmów godzenia ról zawodowych i prywatnych. MRPiPS zostało przewidziane jako beneficjent w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego, w programie <i>Dialog społeczny – godna praca</i> .
30.	Pytanie o punkt dotyczący polityki społecznej wobec osób starszych, s. 48. Czy program będzie zawierał cele związane z nierównościami i ubóstwem senioralnym? W jaki sposób program będzie realizowany? W opisie planowanego programu nie wspomniano o nierówności i ubóstwie senioralnym. Jeżeli program ten umieszczono jako realizację celów dotyczących	Celem programowanej obecnie polityki społecznej wobec osób starszych jest zagwarantowanie osobom starszym warunków do życia w jak najdłuższym zdrowiu, i samodzielności, a także wzmocnienie tradycyjnej roli seniorów w rodzinie i społeczeństwie jako osób kształtujących tożsamość rodzinną, regionalną i narodową, podtrzymujących kulturę czy przyczyniających się do realizacji zadań rodziny. W dokumencie „Polityka Społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo. Uczestnictwo. Solidarność”, dokonano diagnozy sytuacji osób starszych w Polsce.

	<p>ubóstwa powinny być do nich nawiązania w planowanych działaniach. Obawy o wzrost nierówności i ubóstwa senioralnego są często wyrażane w debacie publicznej. W projekcie zapisano, że przyjęcie programu nie spowoduje dodatkowych kosztów, stąd wątpliwość, co do sposobu jego realizacji.</p>	<p>Przedstawione zostały informacje dotyczące sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski wraz z prognozami do 2050 r. – w szczególności sytuacji: demograficznej, ekonomicznej, zdrowotnej, rodzinnej, a także różnych form aktywności podejmowanych przez osoby starsze. Na podstawie zebranych informacji opracowanych zostało 7 obszarów działań skierowanych do ogółu osób starszych, a także 4 obszary skierowane do niesamodzielnych osób starszych wraz z podmiotami odpowiedzialnymi za ich realizację, a także terminem realizacji. Zaproponowane rozwiązania przyczynią się do znacznej poprawy jakości życia osób starszych przy zachowaniu szeroko rozumianego bezpieczeństwa oraz jak najdłuższej samodzielności seniorów.</p>
31.	<p>Należy uzupełnić informację o podjętych działaniach w zakresie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu poprzez podanie szczegółów zmian w Programie 500 plus polegających na jego uszczelnianiu, s. 66</p> <p>Brakuje informacji dotyczącej zmian w liczbie dzieci samotnych rodziców, na które przysługiwało świadczenie wychowawcze, w nowym okresie świadczeniowym po wprowadzeniu wymogu posiadania wyroku sądu o przyznanych alimentach</p>	<p>KPR uzupełniono o następującą treść:</p> <p>„Na podstawie przeprowadzonego Przeglądu systemów wsparcia rodzin, przyjętego przez Radę Ministrów 4 kwietnia 2017 r., w MRPIPS w 2017 r. przygotowano ustawę o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin, która zmienia przepisy m.in. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (realizującej Program „Rodzina 500+”). Zmiany w zakresie ww. ustawy z jednej strony miały charakter porządkowo-doprecyzowujący (ujednolicenie – co do zasady – przepisów poszczególnych systemów wsparcia materialnego rodzin z dziećmi na utrzymaniu). Natomiast z drugiej strony, zmiany dotyczące zasad funkcjonowania Programu „Rodzina 500+” służyły tzw. uszczelnieniu systemu świadczeń wychowawczych (wyeliminowaniu pojawiających się nadużyć w ubieganiu się o świadczenie wychowawcze m.in. w przypadku osób deklarujących samotne wychowywanie, opiekę naprzemienną nad dzieckiem, osiągających dochody z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne).</p> <p>Wsparciem w ramach Programu „Rodzina 500+” w okresie świadczeniowym kwiecień 2016/wrzesień 2017 objętych było 3,995 mln dzieci wychowywanych w 2,619 mln rodzin. W nowym okresie świadczeniowym (tj. od października 2017 r.) wsparciem jest objętych 3,654 mln dzieci wychowywanych w 2,392 mln rodzin (dane z grudnia 2017 r.). Spadek od nowego okresu świadczeniowego liczby rodzin/dzieci objętych wsparciem w ramach Programu „Rodzina 500 plus” w 2/3 jest wynikiem poprawy sytuacji dochodowej rodzin z dziećmi na utrzymaniu (skutkującej mniejszą liczbą uprawnionych do świadczenia na pierwsze dziecko), zaś w 1/3 wynika z ww. uszczelnieniu systemu świadczeń wychowawczych. Na realizację Programu od początku jego funkcjonowania przeznaczono z budżetu państwa 41,4 mln zł , zaś</p>

		w 2017 r.- 23,8 mln zł.”
32.	<p>W ostatniej kolumnie (ocena jakościowa, ilościowa), działania CSR2 a 2 należy uzupełnić informację o odsetek dzieci do lat 3 objętych opieką, s. 70</p> <p>Działanie 2 ma taki sam charakter jak działanie CSR2 a 4, czyli dotyczy upowszechnienia opieki nad małym dzieckiem. Wskaźniki statystyczne upowszechnienia powinny być takie same jak w przypadku działania 4, czyli odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką, s. 70</p>	<p>Uwaga uwzględniona. KPR uzupełniono o następującą treść:</p> <p>„Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką wynosił na koniec 2017 r. 14,5% (bez dzieci pod opieką niań; wraz z dziećmi pod opieką niań – 15,7%). Szacuje się, że odsetek ten, po uwzględnieniu miejsc powstałych dzięki środkom programu „Maluch+” 2018, wzrośnie do 17,7%. Należy wziąć pod uwagę, że pewna liczba miejsc opieki ze względu na rezygnacje podmiotów z udziału w programie nie powstanie, co skutkować będzie niższym odsetkiem dzieci objętych opieką niż pierwotnie szacowano.”</p>
33.	<p>W kolumnie z oceną jakościową lub ilościową działania CSR2 b 1 i 2 powinny być umieszczone wskaźniki do mierzenia postępów realizacyjnych, s. 73</p> <p>Badania jakości pracy (GUS) i sektora umów atypowych w Polsce są już dobrze rozwinięte, szacunki osób pracujących wyłącznie w oparciu o umowy o pracę od 500 tys. do 1 miliona Jakość pracy według GUS http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/opracowania/wskazniki-jakosci-pracy-2017,10,2.html</p> <p>Umowy cywilnoprawne a zabezpieczenie społeczne w Polsce http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19169&langId=en.</p>	<p>Uwaga nie może być uwzględniona. W zakresie działania CSR 2 b 1 – w analizowanym okresie w celu „<i>Podniesienie standardów pracy i warunków zatrudnienia pracowników tymczasowych</i>” jako podjęte działanie wskazano ustawę o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw. Regulacje te dotyczą pracowników tymczasowych pracujących poprzez agencje pracy tymczasowej, a nie wszystkich pracowników zatrudnionych w oparciu o umowy na czas określony. W związku z tym, proponowane do wykorzystania w KPR wskaźniki jakości pracy z opracowania GUS, jako zbyt ogólne, nie nadają się do pomiaru wpływu tego konkretnego działania. Teoretycznie skalę zjawiska wypychania pracowników z umów stałych na umowy z agencjami pracy tymczasowej można byłoby mierzyć na podstawie danych jednostkowych BAEL (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności), prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny. Dane BAEL pozwalają na sprawdzenie, ile spośród osób, zatrudnionych w określonym kwartale danego roku wg typu umowy (na czas określony, nieokreślony) po upływie roku jest zatrudnionych na umowach z agencjami pracy tymczasowej. Niestety ograniczenia wynikające z metodologii badania (wielkość próby) nie pozwalają na wyciąganie wniosków na temat skali zjawiska. Alternatywnym źródłem danych do wyliczenia wskaźnika przejścia ze stałego zatrudnienia do pracy na umowach z agencjami pracy tymczasowej mogłyby być dane jednostkowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dot. tytułów ubezpieczenia. Ze względu na brak dostępu do danych jednostkowych ZUS, wykorzystanie tego źródła wymagałoby zaangażowania ZUS w proces monitoringu.</p> <p>Innym wskaźnikiem, który mógłby świadczyć o tym, czy umowy agencyjne zawierane są z</p>

		<p>korzyścią dla pracowników czy też nie, jest udział osób pracujących na podstawie umowy agencyjnej z powodu niemożności znalezienia stałej pracy wśród wszystkich świadczących pracę w oparciu o umowę agencyjną. Zgodnie z danymi BAEL, odsetek ten spadł między III kw. 2016 r. a III kw. 2017 r. – z poziomu ok. 56,5% do ok. 45,8%. Należy jednak pamiętać, że dla znacznej części osób, które świadczą pracę w oparciu o ten typ umowy, alternatywą nie jest praca na stałej umowie ale brak jakiegokolwiek zatrudnienia lub praca w szarej strefie – wskaźnik ten nie jest zatem jednoznaczny w interpretacji, stąd zachodzi wątpliwość co do jego wykorzystania.</p> <p>Inną możliwością pomiaru skali zjawiska jest odsetek osób pracujących w oparciu o umowę agencyjną wśród pracowników najemnych – spadł on z poziomu 1,0% w III kw. 2016 r. do 0,8% rok później. Ten wskaźnik jednak obejmuje również osoby, które pracują w oparciu o umowę agencyjną z własnego wyboru.</p> <p>Jak wynika z powyższego, każdy z przytoczonych wskaźników cechuje się ograniczoną przydatnością do pomiaru celów strategii w zakresie działania CSR2 b 1. W dodatku, wskaźniki te są wrażliwe na ogólne zmiany sytuacji na rynku pracy. Dobra koniunktura, rosnące zatrudnienie powodują relatywne polepszenie się pozycji negocjacyjnej pracownika wobec pracodawcy przy innych czynnikach niezmiennych, co powoduje, że warunki umowy rzadziej zawierają ustalenia niekorzystne dla pracownika.</p>
--	--	---